

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2019)0239

Temeljne pravice oseb afriškega porekla

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 26. marca 2019 o temeljnih pravicah oseb afriškega porekla v Evropi (2018/2899(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti drugega in od četrtega do sedmega odstavka preambule, člena 2, drugega pododstavka člena 3(3) in člena 6,
- ob upoštevanju členov 10 in 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost¹,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu²,
- ob upoštevanju Okvirnega sklepa Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi³,
- ob upoštevanju Direktive 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ⁴,
- ob upoštevanju druge raziskave Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji (EU-MIDIS II), ki jo je decembra 2017 objavila Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA), in poročila te agencije o izkušnjah v zvezi z rasno diskriminacijo in rasističnim

¹ UL L 180, 19.7.2000, str. 22.

² UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

³ UL L 328, 6.12.2008, str. 55.

⁴ UL L 315, 14.11.2012, str. 57.

nasiljem med osebami afriškega porekla v EU¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2018 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v letu 2016²,
 - ob upoštevanju, da je bila junija 2016 oblikovana skupina EU na visoki ravni za boj proti rasizmu, ksenofobiji in drugim oblikam nestrpnosti,
 - ob upoštevanju kodeksa ravnanja o boju proti nezakonitemu sovražnemu govoru na spletu, sklenjenega 31. maja 2016 med Komisijo in vodilnimi podjetji informacijske tehnologije ter drugimi platformami in podjetji družbenih medijev,
 - ob upoštevanju splošnega priporočila št. 34 Odbora OZN za odpravo rasne diskriminacije z dne 3. oktobra 2011 o rasni diskriminaciji ljudi afriškega porekla,
 - ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN št. 68/237 z dne 23. decembra 2013, s katero je bilo obdobje 2015–2024 razglašeno za mednarodno desetletje ljudi afriškega porekla,
 - ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN št. 69/16 z dne 18. novembra 2014, v kateri je program dejavnosti za izvajanje mednarodnega desetletja ljudi afriškega porekla,
 - ob upoštevanju Durbanske deklaracije in akcijskega programa s svetovne konference o rasizmu leta 2001, kjer se je priznalo, da se ljudje afriškega porekla že stoletja soočajo z rasizmom, diskriminacijo in krivicami,
 - ob upoštevanju splošnih političnih priporočil Evropske komisije proti rasizmu in nestrpnosti (ECRI),
 - ob upoštevanju priporočila Odbora ministrov Sveta Evrope z dne 19. septembra 2001 o Evropskem kodeksu policijske etike³,
 - ob upoštevanju izjave visokega komisarja Sveta Evrope za človekove pravice z dne 25. julija 2017 z naslovom Afrofobija: Evropa bi se morala soočiti z dediščino kolonializma in trgovine s sužnji,
 - ob upoštevanju Protokola št. 12 h Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin o prepovedi diskriminacije,
 - ob upoštevanju vprašanja za Komisijo o temeljnih pravicah oseb afriškega porekla v Evropi (O-000022/2019 – B8-0016/2019),
 - ob upoštevanju člena 128(5) in 123(2) Poslovnika,
- A. ker lahko izraz „osebe afriškega porekla“ zajema tudi izraze „Afroevropejec“, „afriški Evropejec“, „temnopolti Evropejec“, „Afrokaribčan“ ali „temnopolti Karibčan“ in se

¹ Temnopolt v EU (*Being Black in EU*), november 2018, poročilo z izbranimi rezultati raziskave EU-MIDIS II.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0056.

³ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805e297e

nanaša na osebe z afriškimi predniki ali poreklom, ki so rojeni v Evropi, evropski državljani ali živijo v Evropi;

- B. ker se izrazi „afrofobija“, „afrifobija“ in „rasizem proti temnopoltim“ nanašajo na posebno obliko rasizma, vključno z vsemi oblikami nasilja ali diskriminacije, ki jo spodbujajo zgodovinske zlorabe in negativni stereotipi ter vodi v izključevanje in razčlovečenje oseb afriškega porekla; ker to sovпада z zgodovinsko represivno strukturo kolonializma in čezatlantske trgovine s sužnji, kot jo priznava visoki komisar Sveta Evrope za človekove pravice;
- C. ker naj bi v Evropi živel 15 milijonov oseb afriškega porekla¹, čeprav zbiranje podatkov o enakosti v državah članicah EU ni sistematično, ne temelji na samoopredelitvi in pogosto ne vključuje potomcev migrantov ali „migrantov tretje generacije“ in naslednjih generacij;
- D. ker je agencija FRA ugotovila, da se v Evropi manjšine s poreklom iz podsaharske Afrike še največkrat soočajo z rasizmom in diskriminacijo na vseh področjih življenja²;
- E. ker je bilo v drugi raziskavi Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji, ki jo je izvedla agencija FRA³, ugotovljeno, da so mladi anketiranci afriškega porekla, stari med 16 in 24 let, v 12 mesecih pred raziskavo doživeli več nadlegovanja zaradi sovraštva (32 %) kot starejši anketiranci in da je kibernetškega nadlegovanja največ pri mladih anketirancih, ki pa se zmanjšuje s starostjo;
- F. ker zgodovina krivic, ki so jih utrpeli Afričani in osebe afriškega porekla, vključno s zaslužnjevanjem, prisilnim delom, apartheidom, pokoli in genocidi med evropskim kolonializmom in čezatlantsko trgovino s sužnji, na institucionalni ravni v državah članicah večinoma še ni priznana in upoštevana;
- G. ker po Evropi nekatere tradicije še vedno ohranjajo diskriminatorne stereotipe (tudi počrnjevanje obraza), kar ohranja globoko zakoreninjene stereotipe o osebah afriškega porekla, to pa lahko poveča diskriminacijo;
- H. ker bi bilo treba pozdraviti in podpreti pomembno delo nacionalnih organov za enakost in Evropske mreže organov za enakost (Equinet);
- I. ker je bilo v letnem poročilu o kaznivih dejanjih iz sovraštva⁴, ki ga je pripravil Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice (ODHIR), ugotovljeno, da so osebe afriškega porekla pogosto tarče rasističnega nasilja, v številnih državah pa ni zagotovljena pravna pomoč in finančna podpora žrtvam, ki okrevaljo po nasilnih napadih;
- J. ker so za spoštovanje načela pravne države in temeljnih pravic državljanov odgovorne predvsem vlade, zaradi česar so glavne pristojne za spremljanje in preprečevanje nasilja,

¹ Glej Evropska mreža proti rasizmu, Afrofobija v Evropi – neuradno poročilo ENAR 2014–15, 2015, na voljo na: http://www.enar-eu.org/IMG/pdf/shadowreport_afrophobia_final_with_corrections.pdf.

² Glej drugo raziskavo Evropske unije o manjšinah in diskriminaciji iz leta 2017 (EU-MIDIS II) <http://fra.europa.eu/en/publication/2017/eumidis-ii-main-results>.

³ Prav tam.

⁴ Glej najnovejše objavljeno leta 2016: <http://hatecrime.osce.org/2016-data>.

vključno z afrofobnim nasiljem, ter za pregon storilcev;

- K. ker je o rasni diskriminaciji v izobraževalnem sistemu na voljo le malo podatkov; ker pa je iz dokazov razvidno, da otroci afriškega porekla v državah članicah prejemajo nižje šolske ocene od belih vrstnikov, prav tako pa je pri otrocih afriškega porekla zgodnje opuščanje šolanja občutno višje¹;
- L. ker so odrasli in otroci afriškega rodu vse bolj ranljivi med policijskim priporom, pri čemer se beležijo številni primeri nasilja in smrti; ker se rutinsko uporabljajo rasno profiliranje, diskriminatorne prakse ustavljanja in preiskovanja ter nadzora v povezavi z zlorabo pooblastil pri kazenskem pregonu, preprečevanju kriminala, ukrepih za boj proti terorizmu ali nadzoru priseljavanja;
- M. ker obstajajo pravna sredstva za diskriminacijo ter so nujne odločne in posebne politike za obravnavanje strukturnega rasizma, ki ga doživljajo osebe afriškega izvora v Evropi, vključno z zaposlovanjem, izobraževanjem, zdravjem, kazenskim pravosodjem, politično udeležbo ter vplivom politik in praks na področju migracij in azila;
- N. ker so osebe afriškega porekla v Evropi diskriminirane na stanovanjskem trgu in se soočajo s prostorsko segregacijo na območjih z nizkimi dohodki z neakovostnimi in pretesnimi stanovanji;
- O. ker so osebe afriškega porekla v zgodovini znatno prispevale k izgradnji evropske družbe, vendar se jih na trgu dela veliko sooča z diskriminacijo;
- P. ker so osebe afriškega porekla nesorazmerno zastopane med sloji evropskega prebivalstva z nižjimi prihodki;
- Q. ker so osebe afriškega porekla v Evropski uniji večinoma premalo zastopane v političnih in zakonodajnih institucijah na evropski, nacionalni in lokalni ravni;
- R. ker se politiki afriškega porekla še vedno soočajo s ponižujočimi napadi v javnem prostoru na nacionalni in evropski ravni;
- S. ker sta rasizem in diskriminacija, ki ju doživljajo osebe afriškega porekla, strukturna in se pogosto prekrivata z drugimi oblikami diskriminacije in zatiranja na podlagi spola, rase, barve kože, etničnega ali socialnega porekla, genetskih značilnosti, jezika, vere ali prepričanja, političnega ali drugega stališča, pripadnosti narodni manjšini, premoženja, rojstva, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;
- T. ker so afrofobni napadi v Evropi v porastu in so v zadnjem času neposredno usmerjeni proti državljanom tretjih držav, zlasti beguncem in migrantom;
- 1. poziva države članice in institucije EU, naj priznajo, da so osebe afriškega porekla zelo izpostavljene rasizmu, diskriminaciji in ksenofobiji, ter neenakemu uveljavljanju človekovih in temeljnih pravic na splošno, kar predstavlja strukturni rasizem, in da so upravičene do zaščite pred temi neenakostmi kot posamezniki, pa tudi kot skupina, vključno s pozitivnimi ukrepi za spodbujanje njihovih pravic ter njihovo polno in enakopravno uveljavljanje;

¹ Mnenje agencije FRA št.11.

2. meni, da je aktivna in smiselna družbena, gospodarska, politična in kulturna udeležba oseb afriškega porekla bistvena za spoprijemanje s pojavom afrofobije in zagotavljanje njihove vključenosti v Evropi;
3. poziva Evropsko komisijo, naj pripravi okvir EU za nacionalne strategije za socialno vključevanje in integracijo oseb afriškega porekla;
4. odločno obsoja vse fizične ali verbalne napade, ki so uperjeni proti osebam afriškega porekla v javnem in zasebnem prostoru;
5. spodbuja institucije EU in države članice, naj uradno priznajo in obeležijo zgodovino oseb afriškega porekla v Evropi, vključno s preteklimi in sedanjimi krivicami in hudodelstvi zoper človečnost, kot sta suženjstvo in čezatlantska trgovina s sužnji, ali tistimi, ki so bila storjena med evropskim kolonializmom, pa tudi velike dosežke in pozitivne prispevke oseb afriškega porekla, tako da na evropski in nacionalni ravni priznajo mednarodni dan spomina na žrtve suženjstva in čezatlantske trgovine s sužnji ter uvedejo mesec spomina na zgodovino temnopoltih oseb;
6. spodbuja države članice in evropske institucije, naj uradno obeležijo mednarodno desetletje OZN ljudi afriškega porekla in sprejmejo učinkovite ukrepe za izvajanje programa dejavnosti v duhu priznanja, pravičnosti in razvoja;
7. spominja, da so nekatere države članice sprejele ukrepe za smiselno in učinkovito popravo preteklih krivic in hudodelstev zoper človečnost (pri čemer je treba upoštevati njihove trajne posledice v sedanjosti), storjenih osebam afriškega izvora;
8. poziva institucije EU in ostale države članice, naj sledijo temu zgledu, kar lahko vključuje odpravo škode, na primer v obliki javnega opravičila in vračila ukradenih artefaktov državam izvora;
9. poziva države članice, naj odprejo svoje kolonialne arhive;
10. poziva institucije EU in njene države članice, naj si prizadevajo za sistematični boj proti etnični diskriminaciji in kaznivim dejanjem iz sovraštva ter naj skupaj s ključnimi deležniki razvijejo učinkovite pravne in politične odzive na ta pojav, ki bodo temeljili na dokazih; meni, da bi moralo morebitno zbiranje podatkov o etnični diskriminaciji in kaznivih dejanjih iz sovraštva potekati zgolj v namene ugotavljanja izvora ksenofobnega in diskriminatornega govora in dejanj ter za boj proti njim v skladu z ustreznimi nacionalnimi pravnimi okviri in zakonodajo EU o varstvu podatkov;
11. poziva države članice, naj oblikujejo nacionalne strategije za preprečevanje rasizma, s katerimi bodo obravnavale primerjalni položaj oseb afriškega porekla na področjih, kot so izobraževanje, stanovanja, zdravstvo, zaposlovanje, policijske dejavnosti, socialne storitve, pravosodni sistem, politična udeležba in zastopanje, ter naj spodbujajo udeležbo oseb afriškega porekla v televizijskih programih in drugih medijih, da bi se tako ustrezno odzvale na prenizko zastopanje teh oseb in pomanjkanje vzornikov za otroke afriškega porekla;
12. poudarja pomembno vlogo organizacij civilne družbe v boju proti rasizmu in diskriminaciji ter poziva k večji finančni podpori za lokalne organizacije na evropski, nacionalni in lokalni ravni;

13. poziva Komisijo, naj se v svojih sedanjih programih financiranja in pri naslednjem večletnem obdobju osredotoči tudi na osebe afriškega porekla;
14. poziva Komisijo, naj v ustreznih službah Komisije oblikuje specializirano ekipo, ki se bo posebej osredotočala na vprašanja afrofobije;
15. vztraja, da morajo države članice izvajati in ustrezno izvrševati okvirni sklep Sveta o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazenskopравnimi sredstvi, zlasti morajo upoštevati razloge za kazniva dejanja zaradi predsodkov na podlagi rase, nacionalne ali etnične pripadnosti, kot obteževalni dejavnik, s čimer bodo zagotovile, da se bodo kazniva dejanja iz sovraštva proti osebam afriškega porekla evidentirala, preiskovala, preganjala in kaznovala;
16. poziva države članice, naj se učinkovito odzovejo na kazniva dejanja iz sovraštva, vključno s preiskavo razlogov za kazniva dejanja zaradi predsodkov na podlagi rase, nacionalne ali etnične pripadnosti, ter naj zagotovijo, da se bodo kazniva dejanja iz sovraštva proti osebam afriškega porekla evidentirala, preiskovala, preganjala in kaznovala;
17. poziva države članice, naj odpravijo rasno ali etnično profiliranje v vseh oblikah kazenskega pregona, ukrepov za boj proti terorizmu in nadzora priseljevanja ter naj uradno priznajo prakse nezakonite diskriminacije in nasilja ter se borijo proti njim z usposabljanjem organov na področju odpravljanja rasizma in predsodkov;
18. poziva države članice, naj obsodijo rasistične in afrofobne tradicije in odvrčajo od njih;
19. poziva države članice, naj spremljajo rasne predsodke v svojih sistemih kazenskega pravosodja, izobraževalnih sistemih in socialnih storitvah ter sprejmejo proaktivne ukrepe za enako sodno varstvo in izboljšanje odnosov med organi kazenskega pregona in manjšinskimi skupnostmi, da bi zagotovile enako izobraževanje in socialne storitve ter izboljšale odnose med socialnimi službami in manjšinskimi skupnostmi, zlasti s temnopoltimi skupnostmi in osebami afriškega porekla;
20. poziva države članice, naj odraslim in otrokom afriškega porekla zagotovijo enak dostop do kakovostnega izobraževanja in varstva brez diskriminacije in segregacije ter po potrebi zagotovijo ustrezne podporne ukrepe za učenje; spodbuja države članice, naj v učne načrte vključijo zgodovino oseb afriškega porekla in predstavijo celovit pogled na kolonializem in suženjstvo, vključno s priznanjem njunih zgodovinskih in sodobnih škodljivih učinkov na osebe afriškega porekla, ter zagotovijo, da so učitelji ustrezno usposobljeni za to nalogo in za obravnavanje raznolikosti v razredu;
21. poziva institucije EU in države članice, naj spodbujajo in podpirajo pobude za zaposlovanje, podjetništvo in krepitev ekonomske vloge oseb afriškega porekla, da bi obravnavale nadpovprečne stopnje brezposelnosti in diskriminacije oseb afriškega porekla na trgu dela;
22. države članice poziva, naj odpravijo diskriminacijo oseb afriškega porekla na stanovanjskem trgu in konkretno obravnavajo neenakosti pri dostopu do stanovanj ter zagotovijo ustrezno nastanitev;
23. poziva Komisijo in države članice, naj ob upoštevanju veljavne zakonodaje in obstoječih praks zagotovijo varne in zakonite poti za migrante, begunce in prosilce za

azil, ki vstopajo v EU;

24. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj dejansko zagotovita, da sredstva, podpora in sodelovanje EU ne bodo na voljo organizacijam ali skupinam, ki so sodelujejo pri zaslužnjevanju, trgovini z ljudmi, mučenju in izsiljevanju temnopoltih in afriških migrantov ali so povezane s temi dejanji;
25. poziva evropske institucije, naj kot dopolnitev sedanjih prizadevanj sprejmejo strategijo za raznolikost in vključevanje delovne sile ter določijo strateški načrt za udeležbo etničnih in rasnih manjšin na delovnem trgu;
26. poziva evropske stranke in politične ustanove ter parlamente na vseh ravneh EU, naj podprejo in oblikujejo pobude, ki spodbujajo politično udeležbo oseb afriškega porekla;
27. poziva Komisijo, naj v boju proti afrofobiji na mednarodni ravni tesno sodeluje z mednarodnimi akterji, kot so OVSE, OZN, Afriška unija in Svet Evrope, pa tudi z drugimi mednarodnimi partnerji;
28. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter parlamentarni skupščini Sveta Evrope.